

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Генерального директора
Приватного акціонерного товариства
"Страхова компанія "Перша"
від "15" грудня 2017 року

№ 71

НАЦІОНАЛЬНА КОМПІЯ, ЩО ЗІТРЕБНО
ДЕЯКІВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ГРОШЕВИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Член Національного банку України

Підпис: *О.В. Максимчук*
Прізвище, ім'я та по батьку

21.12.2017
Дата

0	8	1	7	3	5
---	---	---	---	---	---

Регістраційний номер

Н.В. Безбах

ПРАВИЛА
добровільного страхування
водного транспорту (морського внутрішнього
та інших видів водного транспорту)
№08

ЗМІСТ

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	5
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВИЙ ВИПАДОК	6
4. ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ТА ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ	8
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	11
6. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА	15
7. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ	16
8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	17
9. СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	18
10. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	19
11. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ	20
12. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	21
13. ДІЇ У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	23
14. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	24
15. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ ТА СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	27
16. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	29
17. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	31
18. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	31
19. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	32
20. ОСОБЛИВІ УМОВИ	32
21. ВИМОГИ ДО НАГЛЯДУ КЛАСИФІКАЦІЙНИМ ТОВАРИСТВОМ	32
22. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ СТРАХОВОГО ТАРИФУ	33

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

В цих Правилах добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) №08 (далі – **Правила**) терміни та визначення вживаються в такому значенні:

Загальні терміни та визначення

Страховик – Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "Перша", від імені якої укладається договір страхування.

Страхувальник – дієздатна фізична або юридична особа, незалежно від форми власності, резидент чи нерезидент України, яка укладає зі Страховиком договір страхування.

Сторони – Страховик та Страхувальник при сумісному вживанні в тексті цих Правил.

Вигодонабувач – фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, і в зв'язку з цим, має інтерес, що ґрунтується на законі, іншому правовому акті або договорі щодо збереження застрахованого майна, а також призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Договір страхування – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (Вигодонабувачу), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.

Ліміт відповідальності Страховика – граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, який за згодою сторін може встановлюватися за окремим страховим ризиком та/або випадком, по кожному виду збитку тощо.

Працівники Страхувальника – штатні працівники Страхувальника (робітники, службовці), а також особи, які працюють у Страхувальника за цивільно-правовими договорами, якщо вони діяли або повинні були діяти за завданням Страхувальника та під його контролем з дотриманням норм безпеки.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування у разі настання страхового випадку.

Страхове відшкодування – грошова сума в межах встановленої договором страхування страхової суми, яку Страховик, відповідно до умов договору страхування, повинен виплатити у разі настання страхового випадку.

Страховий випадок – подія, що передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

Страховий захист – зобов'язання Страховика, визначені договором страхування, щодо здійснення виплати страхового відшкодування у разі настання страхового випадку, який стався в обумовлений договором страхування проміжок часу.

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Страховий ризик – подія, на випадок якої провадиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Територія страхування – територія, на яку розповсюджується місце дії договору страхування.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування.

Спеціалізовані терміни та визначення

Засіб водного транспорту (судно) – корпус самохідної або несамохідної плавучої споруди з надбудовами і рубками, включаючи приміщення судна (оздоблення, ізоляція, проводка), засоби і системи, механізми, котли, дизель-генератори, інше обладнання і спорядження судна, в т.ч. рятувальні шлюпки і плоту.

Маломірне судно – самохідне судно з головним двигуном потужністю менш як 75 кінських сил і несамохідне судно валовою місткістю менш як 80 реєстрових тонн, а також моторне судно (незалежно від потужності двигуна), парусне судно та несамохідне судно (гребний човен вантажопідйомністю від 100 кілограмів, байдарки вантажопідйомністю від 150 кілограмів, надувне судно вантажопідйомністю від 225 кілограмів), що зареєстровано у відповідних реєстраційних органах за правилами країни реєстрації. До таких суден відносяться яхта, прогулянковий та спортивний катер, катамаран, моторний човен, вітрильне та вітрильно-моторне судно, гребне судно, гідроцикл тощо.

Абандон – відмова Страхувальника від своїх прав на застраховане судно.

Баратрія – навмисні дії капітана або команди, що завдають шкоди судну або вантажу.

Диспаша – розрахунок збитків за загальною аварією та їх розподілення між учасниками події відповідно до вартості судна, вантажу та фрахту.

Док – портова споруда для огляду і ремонту, а інколи для побудови суден.

Елінг – споруда на березі зі спеціально влаштованим похилим фундаментом (стапелем), де закладається і будується корпус судна.

Загальна аварія – збитки, яких зазнано внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту і вантажу, що перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки. Загальна аварія розподіляється між судном, фрахтом і вантажем пропорційно їх вартості.

Зникнення судна безвісти – ситуація, коли про судно не надійшло ніяких відомостей протягом 3 (трьох) місяців, а якщо одержання відомостей могло бути затримано внаслідок воєнних дій, – протягом 6 (шести) місяців.

Класифікаційне товариство (реєстраційне товариство) – установа, що займається реєстрацією суден та оцінюванням їх характеристик за допомогою інституту сюрвейерів на основі розроблених товариством правил побудови суден різних типів.

Конструктивна загибель судна – таке пошкодження судна, коли вартість відновлення (ремонт) пошкодженого судна є економічно недоцільним, перевищує його дійсну вартість без зазначених пошкоджень на дату настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

Лаг – борт судна (при визначенні положення судна відносно хвилі, іншого судна і т.д.).

Міжпортове буксирування – буксирування судна або іншого плавучого об'єкта з одного порту (пункту) до іншого порту (пункту).

Піратство – морський розбій, використання з метою одержання матеріальної винагороди або іншої особистої вигоди озброєного чи неозброєного судна для захоплення іншого морського чи річкового судна, застосування насильства, пограбування або інших ворожих дій щодо екіпажу чи пасажирів такого судна.

Портове буксирування – ввід у порт або вивід з порту суден та інших плавучих об'єктів, виконання маневрів судна, що буксирується, швартовних та інших операцій у портових водах.

Сюрвейер – експерт, який здійснює огляд суден та вантажів та дає висновок про їх стан, розмір пошкоджень при аваріях, морехідності судна тощо.

Фактична загибель судна – втрата, загибель або знищення судна при технічній неможливості його відновлення (судно цілком знищене або безповоротно загублене для власника).

Фрахт – винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або для перевезення суднами вантажів і пасажирів, та для інших цілей торговельного мореплавства.

Чартер – договір між судновласником та фрахтувальником на оренду всього судна або його частини на певний строк або рейс. Можуть бути укладені рейсовий чартер, тайм-чартер, бербоут-чартер або їх різновиди.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до вимог Цивільного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Законів України "Про страхування", "Про транспорт" та інших законодавчих актів України.

1.2. На підставі цих Правил та чинного законодавства України Страховик укладає договори добровільного страхування водного транспорту (далі – **договір страхування**) зі Страхувальниками.

1.3. Договір страхування, що укладено при відсутності законного майнового інтересу Страхувальника (Вигодонабувача) до предмету Договору страхування, є недійсним з моменту його укладання.

1.4. У разі укладення договору страхування Страхувальник має право призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачене договором страхування.

1.5. Якщо інше не передбачене договором страхування, обов'язки Страхувальника, зазначені в цих Правилах та договорі страхування, поширюються також і на Вигодонабувача. Вчинення Вигодонабувачем діяльності (дій або бездіяльності) породжує такі самі правові наслідки, якби така діяльність (дії або бездіяльність) була вчинена Страхувальником.

1.6. Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за договором страхування, окрім випадків, коли обов'язки Страхувальника виконані Вигодонабувачем.

1.7. Під час укладення договору страхування Сторони можуть домовитися щодо незастосування окремих положень цих Правил, а також щодо доповнення договору страхування положеннями, відмінними від викладених у тексті цих Правил, за умови, що це не суперечить чинному законодавству України.

1.8. Добровільне страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) передбачає обов'язок Страховика за встановлену договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням або втратою застрахованого засобу водного транспорту та, якщо це передбачено договором страхування, додаткового обладнання до нього.

1.9. Судно, застраховане відповідно до цих Правил, протягом дії страхового захисту може плавати за допомогою лоцманів, проводити ходові випробування, надавати допомогу та буксирувати інші судна або підвізні плавучі засоби, що терплять лихо, якщо інше не передбачено договором страхування.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням застрахованими засобами водного транспорту, їх машинами та обладнанням.

2.2. Відповідно до цих Правил, застрахованим майном за договором страхування можуть бути:

2.2.1. судна будь-якого розміру, типу і вартості, що:

а) зареєстровані у відповідних органах реєстрації та мають відповідний дозвіл на судноплавство;

б) знаходяться на ремонті, переобладнанні, перебудові або знаходяться в процесі суднобудівництва.

2.2.2. **обладнання**, що встановлене або перевозиться засобом водного транспорту (промислове обладнання та знаряддя лову, наукове та інше спеціальне обладнання (спорядження)), а також запасні частини.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

3.1. Страхуваними ризиками відповідно до цих Правил є:

3.1.1. небезпеки судноплавства:

- а) зіткнення з іншими суднами;
- б) посадка на мілину;
- в) зіткнення з обладнанням, спорудженнями гавані або порту;
- г) перевертання маломірного судна;
- д) інші небезпеки (зокрема, але не виключно: зіткнення з кригою) прямо передбачені

договором страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування;

3.1.2. вогневі ризики:

- а) пожежа;
- б) удар блискавки;
- в) вибух;
- г) падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них;

3.1.3. стихійні явища:

- а) сильний вітер (буря, вихор, ураган, шторм, смерч, шквал);
- б) землетрус;
- в) виверження вулкану;
- г) цунамі;
- д) інші стихійні явища, прямо передбачені договором страхування з відображенням

у ньому відповідних особливостей страхування;

3.1.4. протиправні дії третіх осіб:

а) угон або захоплення судна;
б) інші протиправні дії третіх осіб (зокрема, але не виключно: терористичний акт, масові заворушення, незаконне заволодіння транспортним засобом), прямо передбачені договором страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування;

3.1.5. інші випадкові події:

- а) поломка, прихований дефект;
- б) вантажні роботи;
- в) недбалість;
- г) зникнення судна безвісти;
- д) інші випадкові події, прямо передбачені договором страхування з відображенням у

ньому відповідних особливостей страхування.

3.2. Визначення страхових ризиків, виключення зі страхових ризиків та обмеження страхування за страховими ризиками наведені в п.4 цих Правил.

3.3. Страховим випадком за цими Правилами є пошкодження, знищення та/або втрата застрахованого засобу водного транспорту, його машин чи обладнання внаслідок настання події, передбаченої договором страхування, яка відбулася під час дії договору страхування та не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування.

3.4. За цими Правилами договір страхування може бути укладено за однією з нижченаведених умов страхування:

3.4.1. "З відповідальністю за окремі ризики".

За цією умовою відшкодуванню підлягають збитки внаслідок повної (фактичної або конструктивної) загибелі судна та витрати з усунення пошкоджень корпусу судна, його механізмів, машин, обладнання внаслідок настання страхових ризиків, зазначених в п.3.1 цих Правил та передбачених договором страхування, які не підпадають під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування, передбачені цими Правилами або договором страхування;

Якщо це передбачено договором страхування, за цією умовою відшкодуванню можуть підлягати:

- а) збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна;
- б) необхідні і доцільні витрати щодо рятування судна;

в) необхідні і доцільні витрати щодо запобігання, зменшення збитків або встановлення їх розміру, якщо такі збитки викликані страховим випадком, передбаченим договором страхування.

При цьому, договір страхування може передбачати страхування від одного або декількох страхових ризиків, зазначених в п.3.1 цих Правил, конкретний перелік яких за кожним окремим договором страхування визначається сторонами та зазначається в ньому.

3.4.2. "З відповідальністю за повну загибель та пошкодження".

За цією умовою відшкодуванню підлягають збитки внаслідок повної (фактичної або конструктивної) загибелі судна та витрати з усунення пошкоджень корпусу судна, його механізмів, машин, обладнання внаслідок будь-якої непередбачуваної та раптової події, яка не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування, передбачені цими Правилами або договором страхування;

Якщо це передбачено договором страхування, за цією умовою відшкодуванню можуть підлягати:

- а) збитки внаслідок зникнення судна безвісти;
- б) збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна;
- в) необхідні і доцільні витрати щодо рятування судна;
- г) необхідні і доцільні витрати щодо запобігання, зменшення збитків або встановлення їх розміру, якщо такі збитки викликані страховим випадком, передбаченим договором страхування.

3.4.3. "З відповідальністю за пошкодження".

За цією умовою відшкодуванню підлягають витрати з усунення пошкоджень корпусу судна, його механізмів, машин, обладнання внаслідок будь-якої непередбачуваної та раптової події, яка не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування, передбачені цими Правилами або договором страхування;

Якщо це передбачено договором страхування, за цією умовою відшкодуванню можуть підлягати:

- а) збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна;
- б) необхідні і доцільні витрати щодо запобігання, зменшення збитків або встановлення їх розміру, якщо такі збитки викликані страховим випадком, передбаченим договором страхування.

3.4.4. "З відповідальністю за повну загибель, включаючи витрати щодо рятування".

За цією умовою відшкодуванню підлягають збитки внаслідок повної (фактичної або конструктивної) загибелі судна внаслідок будь-якої непередбачуваної та раптової події, яка не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування, передбачені цими Правилами або договором страхування;

Якщо це передбачено договором страхування, за цією умовою відшкодуванню можуть підлягати:

- а) збитки внаслідок зникнення судна безвісти;
- б) збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна;
- в) необхідні і доцільні витрати щодо рятування судна;
- г) необхідні і доцільні витрати щодо запобігання, зменшення збитків або встановлення їх розміру, якщо такі збитки викликані страховим випадком, передбаченим договором страхування.

3.4.5. "З відповідальністю за повну загибель".

За цією умовою відшкодуванню підлягають збитки внаслідок повної (фактичної або конструктивної) загибелі судна чи його втрати внаслідок будь-якої непередбачуваної та раптової події, яка не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування, передбачені цими Правилами або договором страхування;

Якщо це передбачено договором страхування, за цією умовою відшкодуванню можуть підлягати:

- а) збитки внаслідок зникнення судна безвісти.
- б) збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна.

3.5. За згодою сторін у договорі страхування, укладеному на умовах п.3.4.2 чи п.3.4.3 цих Правил, в межах узгоджених сторонами лімітів відповідальності Страховика може бути додатково передбачено **страхування втрати фрахту** внаслідок простою судна під час ремонту.

3.6. При страхуванні **обладнання**, що встановлене або перевозиться судном, а також запасних частин – воно є застрахованим за тією умовою страхування, за якою застраховане саме судно, і воно вважається частиною судна.

3.7. За згодою сторін у договорі страхування в межах узгоджених сторонами лімітів відповідальності Страховика може бути передбачено покриття в межах страхової суми по судну або окреме страхування **додаткових витрат**, безпосередньо пов'язаних зі страховим випадком, зокрема:

3.7.1. необхідні і доцільні витрати для рятування судна та обладнання;
3.7.2. витрати на підняття судна або підвісного мотора;
3.7.3. збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна;
3.7.4. витрати по переміщенню та захисту застрахованого судна або обладнання, яке не було пошкоджено в результаті страхового випадку;

3.7.5. розумні і доцільні витрати на перегін судна до місця ремонту і зворотний перегін;
3.7.6. витрати на доставку судна в док і спуск за допомогою елінгу, а також витрати за час користування сухим доком чи елінгом;

3.7.7. витрати на виконання вказівок Страховика, отримані в зв'язку з подією, яка може бути визнана страховою;

3.7.8. витрати на складання диспаші з загальної аварії;

3.7.9. витрати на рятування та утримання екіпажу понад звичайні витрати внаслідок настання страхового випадку;

3.7.10. додаткові витрати, пов'язані зі спалахом інфекційних захворювань на борту судна або на березі, що стався внаслідок настання страхового випадку;

3.7.11. штрафи, накладені на судно, Страхувальника, або на капітана, офіцера, члена команди або агента судна, які потім переносяться на Страхувальника, за будь-які дії, недбалість або порушення законодавства, що відносяться до функціонування судна.

Страховик не відшкодовує Страхувальнику будь-які штрафи, викликані актом недбалості, помилкою, невдачею Страхувальника, його агентів, або службовців, крім капітана, офіцерів і членів екіпажу;

3.7.12. інші витрати за згодою сторін.

3.8. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ здійснюється у випадку наявності у Страховика діючої ліцензії на страхування від цих ризиків.

3.9. Договором страхування може бути встановлена кількість страхових випадків по договору, за якими здійснюється виплата страхового відшкодування.

4. ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ТА ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ

4.1. Зіткнення з іншими суднами – контакт або зіткнення суден між собою в процесі їхнього руху або руху одного з них; контакт із судном, яке стоїть на якорі або на міліні; контакт з будь-яким об'єктом або предметом, що згідно з Конвенцією про міжнародні правила попередження зіткнення суден у морі, 1972 року, є судном; контакт із спорудою, що стоїть у морі окремо (нафтобурова платформа, вишка тощо), пошкодження знарядь промислу судна флоту рибного господарства, що з'єднані із судном, іншими суднами.

4.2. Посадка на міліну – зіткнення корабля з дном або пологим берегом річки; торкання ґрунту і підводних перешкод; викид на берег.

4.3. Зіткнення з обладнанням, спорудженнями гавані або порту – контакт або зіткнення судна в процесі руху зі береговими об'єктами (портові споруди, обладнання, спорудами гавані тощо).

4.4. Перевертання маломірного судна – перевертання маломірного судна при плаванні з причин, що не пов'язані з вогневими ризиками, стихійними явищами, протиправними діями третіх осіб, будь-яким зіткненням, іншими випадковими подіями.

4.5. Пожежа – неконтрольований процес горіння, що здатний самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначеними для його розведення і підтримання, за виключенням лісових пожеж, та супроводжується знищенням застрахованого майна в результаті дії вогню (в т.ч. викликаного ударом блискавки, аварією електромережі, вибухом, підпалом).

4.5.1. За цим ризиком також відшкодовуються збитки, завдані внаслідок пошкодження або знищення майна продуктами горіння і засобами пожежогасіння, що застосовуються з метою попередження пожежі в межах 3% страхової суми групи пошкодженого застрахованого майна встановленої в договорі страхування, якщо інший розмір не передбачений в договорі страхування.

4.5.2. Якщо договором страхування не передбачено інше, відшкодуванню також підлягають збитки, що виникли внаслідок підпалу, спричиненого навмисними діями або необережністю третіх осіб, окрім Страхувальника (його представників), за винятком випадку, якщо цей злочин кваліфіковано як терористичний акт згідно з чинним законодавством України, якщо цей ризик не є застрахованим за договором страхування.

4.5.3. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки заподіяні застрахованому майну внаслідок:

а) впливу на нього вогню або тепла з метою оброблення, перероблення або в інших цілях (наприклад, сушіння, варіння, прасування, копчення, жарення, нагрівання, гарячої обробки або плавлення металів тощо), у т.ч. збиток, заподіяний майну, за допомогою якого або в якому вогонь або тепло спеціально створюється та/або яке спеціально призначено для його розведення, підтримання, поширення, передачі (печами, димоходами, теплообмінниками тощо);

б) обпалювання або пропалювання палаючими вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, цигарками або сигарами, паяльною лампою та/або аналогічними предметами, або обпалювання, спричиненого раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожеж.

в) електричним пристроям внаслідок дії на них електричного струму (включаючи коротке замикання, підвищення сили струму або напруги), що супроводжується іскрінням або виділенням тепла, крім випадків виникнення відкритого полум'я. Під електричними пристроями розуміються будь-які об'єкти, на яких відбуваються виробництво, передача, перетворення або споживання електроенергії (в т.ч. електричні кабелі та провід).

4.5.4. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки прямо або побічно пов'язані зі стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.6. Удар блискавки – спрямований в об'єкт розряд атмосферної електрики, що може викликати пошкодження або загибель (повне знищення) застрахованого майна внаслідок безпосереднього термічного та електродинамічного впливу.

4.6.1. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки заподіяні:

а) електричним пристроям застрахованого майна внаслідок:

1) дії електрики (перенапруги) або теплового впливу внаслідок надлишкового навантаження або атмосферних умов, таких як статична електрика, індукція в результаті атмосферного розряду та/або інших аналогічних явищ;

2) передачі електрики (електромагнітного імпульсу) по проводах унаслідок удару блискавки.

б) захисним запобіжникам будь-якого роду, захисним вимикачам, грозовим розрядникам, громовідводам та/або іншому аналогічному устаткуванню в ході їх звичайної експлуатації.

в) застрахованому майну внаслідок перенапруги, спричиненої впливом блискавки, якщо щодо цього не досягнуто особливу згоду сторін.

4.6.2. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.7. Вибух – швидке екзотермічне хімічне перетворення вибухонебезпечного середовища, яке супроводжується виділенням енергії та утворенням стислих газів, здатних виконувати механічну роботу, що може викликати загибель або пошкодження застрахованого майна (в т.ч. впливом повітряної ударної хвилі).

4.7.1. Якщо договором страхування не передбачено інше, застрахованим вважається вибух газу, вибух парових котлів, газосховищ, газопроводів, резервуарів, що працюють під тиском, та інших аналогічних пристроїв.

4.7.2. Вибухом резервуара (котла, трубопроводу тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки резервуара виявляються розірваними настільки, що тиск всередині та зовні резервуара миттєво вирівнюється. Якщо вибух відбувся у середині резервуара внаслідок хімічної реакції, то збиток підлягає відшкодуванню також в тому разі, коли не порушено цілісності його стінок.

4.7.3. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні:

а) внаслідок вибуху, виконаного в межах дозволеної діяльності Страхувальника або третіх осіб;

б) машинному обладнанню в результаті вибуху всередині камери внутрішнього згоряння (циліндра двигуна);

в) електричним комутаційним пристроям унаслідок тиску газу всередині них;

г) внаслідок вибухів, що є звичайними складовими виробничого процесу;

д) внаслідок зменшення тиску всередині резервуара (імплізії).

е) самим резервуарам унаслідок вибуху (як це визначено в п.4.7.2 цих Правил), зумовленого зносом, надмірною іржею, накипом, осадом та відкладеннями на їх стінках.

4.7.4. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки прямо або побічно пов'язані зі стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.8. Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них.

4.8.1. За цим ризиком відшкодуванню підлягають збитки від безпосереднього пошкодження застрахованого майна внаслідок падіння пілотованого або не пілотованого апарата (його частин) та від вибуху або пожежі, що виникли внаслідок падіння, а також розливу палива з баків цього літального апарата.

4.8.2. За цим ризиком не відшкодовуються збитки, що виникли внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарата або звукової хвилі, що виникли під час переходу звукового бар'єра швидкості, оскільки у таких випадках немає факту падіння або наїзду літального апарата, його частин чи вантажу.

4.9. Сильний вітер (буря, вихор, ураган, шторм, смерч, шквал) – спричинений погодними умовами рух повітряних мас із силою (швидкістю) вітру понад 20,8 м/с або 75 км/год (силою 9 балів і вище за шкалою Бофорта), якщо інше не передбачене договором страхування.

4.9.1. Швидкість вітру має бути підтверджена довідкою державного органу, що здійснює нагляд за станом природного середовища (Українського Гідрометцентру або Державної служби України з надзвичайних ситуацій, іншого аналогічного державного органу іноземних країн). Якщо така довідка не може бути надана з незалежних від Страхувальника причин, то вважається, що вітер мав достатню швидкість, якщо Страхувальник доведе наявність хоча б однієї з нижчезазначених умов:

а) рух повітряних мас у місці дії договору страхування або навколо нього виявився причиною загибелі або пошкодження суден, що перебувають у нормальному стані, або іншого майна, здатного аналогічно суднам витримувати відповідну силу вітру;

б) знищення або пошкодження застрахованого судна, що перебувало у нормальному стані, могли відбутися тільки в результаті сильного вітру.

4.9.2. Під збитком, заподіяним сильним вітром, розуміють збиток застрахованому майну, спричинений:

а) безпосередньою механічною дією швидкісного напору вітру;

б) прямим зіткненням з об'єктами, що переносяться вітром.

4.9.3. Збитки, заподіяні сильним вітром, що триває безперервно або з перервами протягом 72 (сімдесяти двох) годин, розглядаються як один страховий випадок.

4.10. Землетрус – пружинні коливання в земній корі чи верхній частині мантиї, що спричиняють коливання земної поверхні, деформацію в земній корі, сила якого перевищує 5 (п'ять) балів за міжнародною сейсмічною шкалою MSK-64, якщо інше не передбачене договором страхування.

4.10.1. За цим ризиком не покривається збиток, заподіяний майну всередині суден, що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються.

4.11. Угон або захоплення судна.

4.11.1. Угон (вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом у власника чи користувача всупереч їх волі) або захоплення судна вважається таким, що відбулося, тільки в тому випадку, якщо за фактом цієї події слідчими органами або органами дізнання було розпочато кримінальне провадження за ознаками злочину, передбаченого статтями 278 чи 289 Кримінального кодексу України (або за аналогічною підставою законодавства країни – місця вчинення злочину чи країни розгляду правопорушення).

4.11.2. За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:

а) навмисними діями Страхувальника та/або його родичів, якщо Страхувальник є фізичною особою;

б) навмисними діями працівників Страхувальника (в т.ч. осіб, найнятих для охорони майна у місці дії договору страхування), якщо тільки діяння не підготовлене та не вчинене протягом періоду часу, коли місце дії договору страхування було закрито для доступу таких осіб;

в) пошкодженням землетрусом, за винятком тих випадків, коли страхування від цього ризику передбачено договором страхування.

4.12. Поломка, прихований дефект.

4.12.1. За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:

а) поломкою або відмовою агрегатів, систем, вузлів судна (машин, котлів, моторів, валів, механізмів тощо);

4.12.2. прихованим дефектом агрегатів, систем, вузлів (машин, котлів, моторів, валів, механізмів тощо) або корпусу судна.

4.13. Вантажні роботи.

4.13.1. За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з подіями під час навантаження, розвантаження або переміщення вантажу або бункера.

4.14. Недбалість.

4.14.1. За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з недбалістю, допущеною членами екіпажу судна або лоцманами; ремонтними службами або фрахтувальниками.

4.15. Зникнення судна безвісти.

4.15.1. За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки від зникнення судна безвісти, якщо останнє повідомлення про судно отримано до закінчення строку дії договору страхування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страховими випадками не вважаються і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

5.1.1. не обумовлена як страховий ризик у договорі страхування;

5.1.2. сталася не під час дії договору страхування;

5.1.3. мала місце за межами місця дії договору страхування.

5.2. Не підлягають страхуванню і не відшкодовуються збитки завдані:

5.2.1. суднам, конструктивні елементи яких (двигуни, корпус, конструкції, навігаційні й інші судові пристрої, машини і обладнання) перебувають в аварійному стані;

5.2.2. суднам, що підлягають реєстрації згідно з чинним законодавством України, але не є зареєстрованими;

5.2.3. суднам, на які класифікаційним товариством видається класифікаційне свідоцтво, але на які не видано такого свідоцтва;

5.2.4. майну, що знаходиться на судах та не є їх частиною, в т.ч. контейнерам;

5.2.5. вантажам, що перевозяться судном;

5.2.6. втратою фрахту у випадку повної (фактичної або конструктивної) загибелі судна або у випадку пошкодження судна, якщо ця опція не є застрахованою за п.3.5 цих Правил;

5.2.7. необхідністю утримання судна й екіпажу, за винятком випадків загальної аварії та вимушеної перерви рейсу з негайним перегонем судна на ремонт в результаті страхового випадку;

5.2.8. понесенням Страхувальником витрат, виплатою Страхувальником винагороди чи компенсацій за час і зусилля, витрачені на отримання і надання інформації чи документів будь-якого оператора, агента, операторської чи агентської компанії, або подібних осіб, що призначені Страхувальником або від його імені для виконання таких послуг;

5.3. Якщо інше не передбачене договором страхування, **страховими випадками не вважаються** і Страховик не виплачує страхового відшкодування, якщо збитки майновим інтересам Страхувальника спричинені:

5.3.1. будь-якими військовими маневрами, навчаннями або іншими військовими заходами та/або їхніми наслідками, діями мін, торпед, бомб та інших знарядь війни, вибуховими речовинами;

5.3.2. військовими та пов'язаними з ними ризиками:

а) війною, вторгненням, ворожими актами або військовими діями (незалежно від того оголошено війну чи ні), громадянською війною, страйком чи громадським заворушенням;

б) відчуженням майна в результаті конфіскації, експропріації або реквізиції будь-яким законно сформованим органом влади; пошкодженням майна за розпорядженням військової або цивільної влади;

в) заколотом, військовим або народним повстанням, бунтом, революцією, громадським заворушенням в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпацією влади, введенням військової влади або військового положення або стану облоги, або будь-якою подією або причиною, результатом якої стало оголошення військового положення або стану облоги;

5.3.3. терористичними актами, а саме: здійсненням навмисних протиправних дій (вибух, підпал, аварія або інші дії) однією або кількома особами, які діють самостійно або за дорученням або у зв'язку з будь-якою організацією, яка використовує насилля для досягнення політичних та інших цілей шляхом заподіяння майнової шкоди, залякування населення або застосування впливу на прийняття рішення органами влади.

Не відшкодовуються також збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями спрямованими на контроль, запобігання, придушення/пригнічення або здійснені в будь-якому зв'язку з терористичним актом;

5.3.4. ризиками ядерної енергії, радіації та радіоактивного забруднення:

а) прямий або непрямий вплив ядерної енергії у будь-якій формі – атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням матеріалів, що розщеплюються;

б) дією іонізуючого випромінювання або забруднення від радіоактивності будь-якого ядерного палива, або відходів, або згоряння ядерного палива;

в) дією радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних або забруднюючих властивостей будь-якого ядерного реактора або інших ядерних агрегатів або їх ядерних компонентів;

г) дією будь-якої військової зброї, де використовується атомне або ядерне розщеплення та/або синтез або інші подібні реакції або радіоактивні сили або матеріали;

5.3.5. протизаконними діями або бездіяльністю державних органів та органів місцевого самоврядування, у т.ч. внаслідок видання протизаконних документів та/або розпоряджень;

5.3.6. будь-якого роду забрудненням або зараженням хімічними або біологічними речовинами та/або матеріалами;

5.3.7. IT-ризиками, тобто руйнуванням, пошкодженням, знищенням або спотворенням інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-які збої у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це не є результатом фізичного пошкодження застрахованого майна внаслідок настання страхових ризиків.

5.4. Якщо інше не передбачено договором страхування, **страховим випадком не визнаються** та відшкодуванню не підлягають збитки, що виникли внаслідок:

5.4.1. умислу членів екіпажу застрахованого судна;

5.4.2. відправки судна в неморехідному стані, якщо тільки такий стан не був викликаний його прихованими дефектами;

5.4.3. ветхості судна і його обладнання, їх зношеності від часу або звичайного користування;

5.4.4. зносу, корозії судна, його частин, машин, обладнання або приладь;

5.4.5. завантаження, з відома Страхувальника або його представника, але без відома Страховика, речовин і предметів, небезпечних у відношенні вибуху і самозаймання;

5.4.6. експлуатації судна в умовах, що не передбачені його класом;

5.4.7. видалення, ліквідації уламків, залишків застрахованого судна;

5.4.8. усунення будь-якого дефекту, якщо дефект не спричинив загибель судна або пошкодження його корпусу, механізмів, машин і обладнання;

5.4.9. захвату, конфіскації, арешту, обмеження або затримання (включаючи баратрію і піратство) та їх наслідків або спроб їх здійснити;

5.4.10. дій урядових органів відносно застрахованого судна, за винятком збитків від загибелі або пошкодження застрахованого судна внаслідок заходів, вжитих для запобігання або зменшення небезпеки забруднення із судна, що отримало пошкодження, за які Страховик несе відповідальність за договором страхування;

5.4.11. експлуатації судна особами, які не мають документів, що підтверджують право керування подібним судном, а також особами, які перебували в стані сп'яніння (алкогольного, наркотичного, токсичного) або іншими особами, які не зазначені в договорі страхування як допущені до керування судном;

5.4.12. міжпортового буксирування судна/судном;

5.4.13. буксирування судна, за винятком таких випадків:

а) коли воно є несамохідним;

б) це прийнято місцевими правилами (звичаями);

в) надання допомоги – до першого безпечного місця (порту);

г) коли послуги з буксирування або порятунку надаються (приймаються) за умовами контракту, раніше укладеного Страхувальником, судовласником, керуючими та/або фрахтувальником;

д) здійснюється звичайне буксирування у зв'язку з навантаженням або розвантаженням.

5.4.14. заходу судна в райони плавання, зазначені в Зауваженні 26 Інституту Лондонських Страховиків від 01.07.76 (Institute Warranty Limits).

5.5. Якщо інше не передбачено договором страхування, при страхуванні маломірних суден, додатково до виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, обумовлених цими Правилами, **не підлягають відшкодуванню** збитки та витрати, що виникли внаслідок:

5.5.1. експлуатації судна, що не пройшло щорічного технічного огляду (якщо такий є обов'язковим за правилами класифікаційного товариства судна);

5.5.2. втрати піднятих вітрил та/або захисних чохлів, якщо це не пов'язано з полумкою рей, до яких вони кріпляться, з посадкою судна на мілину, із зіткненням з будь-якими об'єктами, а також пожежею або вибухом;

5.5.3. пошкодження внутрішнього оздоблення і обладнання (крім головного двигуна, а також штатного навігаційного та іншого штатного обладнання), якщо це не викликано зіткненням, посадкою на мілину, затопленням, вибухом, пожежею;

5.5.4. пошкоджень двигунів, машин, обладнання, що сталися внаслідок порушень правил експлуатації і вимог з технічного обслуговування, встановлених виробником.

5.5.5. загибелі або пошкодження судна в результаті інцидентів, що трапилися у процесі:

а) перевезення судна наземним транспортом;

б) перевезення судна водним транспортом як вантаж або за допомогою буксирування (крім випадків рятування судна);

в) спуска судна на воду й підйому на стапель (або інше пристосування для зберігання судна), на автопричіп (або інший об'єкт для перевезення судна);

5.5.6. втрати судна внаслідок шахрайства;

5.5.7. викрадення, втрати, падіння за борт підвісного мотора;

5.5.8. участі судна в перегонах, регатах та інших подібних змаганнях.

5.6. За цими Правилами **не відшкодовуються збитки** щодо очищення, дробеструйної очистки та/або іншої підготовки поверхні або фарбування підводної частини корпусу судна, що настали внаслідок страхового випадку, за винятком:

5.6.1. дробеструйної очистки та/або іншої підготовки поверхні листів, що знаходяться на березі, нової обшивки підводної частини корпусу судна, а також витрат на постачання і фарбування будь-якою "цеховою" ґрунтіркою;

5.6.2. дробеструйної очистки та/або іншої підготовки поверхні:

а) стиків або обшивки підводної частини корпусу, що безпосередньо примикають до будь-якої заміненої або відремонтованої обшивки, у ході зварювальних та/або ремонтних робіт;

б) ушкодженої обшивки підводної частини корпусу, під час вирівнювання на судні або на березі;

5.6.3. забезпечення і нанесення першого шару ґрунтірки/антикорозійного покриття на специфічні місця, зазначені в п.п.5.6.1, 5.6.2 цих Правил, що вважаються частиною розумних витрат на ремонт у відношенні обшивки підводної частини корпусу.

5.7. Якщо інше прямо не передбачено договором страхування, судно не вважається застрахованим, коли воно здійснює навантаження і розвантаження вантажу в морі з/або на інший плаваючий засіб, що не є засобом водного транспорту портового або прибережного плавання, включаючи зближення суден, перебування суден борт до борту (лагом) і відхід суден одне від одного.

5.8. Не підлягають відшкодуванню:

5.8.1. непрямі збитки, у т.ч. неодержані доходи, упущена вигода, недоотриманий прибуток тощо;

5.8.2. штрафи, пені й інші стягнення;

5.8.3. втрати внаслідок інфляції, зміни в курсах валют;

5.8.4. витрати з відшкодування моральної шкоди;

5.8.5. непрямі збитки внаслідок неповернення Страхувальникові застрахованого судна, переданого у договірне користування (прокат, оренда, лізинг тощо);

5.8.6. витрати, пов'язані з екстреним замовленням та доставкою запасних частин і матеріалів повітряним транспортом, якщо інше не передбачено договором страхування;

5.8.7. втрата експлуатаційних якостей застрахованого майна;

5.8.8. втрата товарної вартості застрахованого майна;

5.8.9. збитки, пов'язані з заміною деталей, вузлів, механізмів застрахованого майна, здійсненою на вимогу Страхувальника при наявності можливості ремонту цих деталей, вузлів, механізмів, що підтверджує сертифіковане ремонтне підприємство або передбачено технологією підприємства-виробника або підтверджується висновком експертної організації;

5.8.10. шкода, завдана навколишньому природному середовищу;

5.8.11. шкода, завдана життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб, у т.ч. життю, здоров'ю або майну працівників Страхувальника;

5.8.12. витрати на страхування;

5.8.13. ремонтні роботи щодо звичайного зносу судна та/або при виконанні рекомендацій класифікаційного товариства.

5.9. Договором страхування можуть бути передбачені додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Правилам.

6. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА

6.1. Страхова сума встановлюється за погодженням сторін під час укладення договору страхування в розмірі, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна на момент укладення договору страхування, якщо інше ним не передбачено, та зазначається в договорі страхування.

6.2. За згодою сторін у договорі страхування можуть бути встановлені окремі страхові суми (ліміти відповідальності) за окремим страховим ризиком та/або випадком, за одиницею та/або групою застрахованого майна тощо.

6.3. Страхова сума визначається окремо для кожної одиниці застрахованого майна.

6.4. За домовленістю сторін страхова сума встановлюється у розмірі:

6.4.1. дійсної вартості застрахованого майна на момент укладення договору страхування; або

6.4.2. частки дійсної вартості застрахованого майна. За укладеним на підставі цих умов договором страхування страхове відшкодування виплачується у розмірі меншому, ніж заподіяні збитки, пропорційно співвідношенню страхової суми, зазначеної у договорі страхування, до дійсної вартості застрахованого майна на момент укладення договору страхування (пропорційність зобов'язань Страховика).

6.5. Дійсна вартість застрахованого майна може:

6.5.1. зазначатися в заяві на страхування;

6.5.2. прирівнюватися до вартості аналогічного майна за середніми цінами світового ринку, що діють на момент укладення договору страхування;

6.5.3. прирівнюватися до залишкової вартості застрахованого майна на дату укладення договору страхування;

6.5.4. визначатися експертним шляхом відповідно до передстрахової експертизи;

6.5.5. прирівнюватися до вартості за яку можливе відчуження майна (його складових) на ринку подібного майна (його складових) на дату оцінки вартості за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного дослідження ринку подібного майна за умови, що кожна з сторін діяла зі знанням справи, розсудливо і без примусу.

6.6. Якщо з будь-яких причин, у т.ч. за домовленістю сторін, страхова сума, зазначена в договорі страхування, виявиться меншою дійсної вартості майна (страхування в частці) на момент настання страхового випадку, то Страховик вираховує розмір збитку в такому ж співвідношенні, як страхова сума, що зазначена в договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого майна (страхування за умовою "Пропорційна виплата"), якщо інше не передбачене договором страхування.

6.6.1. Якщо страхова сума виявиться більшою від дійсної вартості застрахованого майна, Страховик несе відповідальність в тій частині страхової суми, що не перевищує його дійсної вартості, якщо інше не передбачене договором страхування.

6.6.2. Якщо Страховика не було письмово повідомлено про те, що засіб водного транспорту прямує (з вантажем або без вантажу) для продажу на металобрухт або вже продано на металобрухт, а умови страхування (ризиків, виключення, страхова сума тощо) не були додатково погоджені зі Страховиком, то при настанні страхового випадку дійсна вартість судна прирівнюється до ринкової вартості судна, як металобрухту, на момент пошкодження або загибелі. Умови цього пункту не застосовуються до загальної аварії.

6.7. За домовленістю сторін договір страхування може укладатися із застосуванням системи "першого ризику". При цьому страхова сума може встановлюватися у розмірі дійсної вартості майна на момент укладення договору страхування або частки дійсної вартості. При настанні страхового випадку, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у розмірі завданих збитків в межах страхової суми, незалежно від того, яку частину від дійсної вартості складає страхова сума (без застосування принципу пропорційності зобов'язань Страховика).

6.8. Страхова сума для втрати фрахту (п.3.5 цих Правил) визначається за згодою сторін, та встановлюється окремою страховою сумою. До уваги береться розмір добової норми фрахту.

6.9. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує страхову суму (відповідний ліміт відповідальності) за договором страхування.

6.10. У разі виплати страхового відшкодування страхова сума (ліміт відповідальності) зменшується на розмір виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачене договором страхування. Страхова сума (ліміт відповідальності) вважається зменшеною з дати здійснення виплати, якщо інше не передбачене договором страхування. Страхувальник має право відновити страхову суму (ліміт відповідальності) за умови сплати Страхувальнику додаткового страхового платежу.

6.11. Протягом строку дії договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою сторін.

6.12. Договором страхування може бути встановлене обмеження по кількості страхових випадків, за якими Страховик здійснює виплату страхових відшкодувань.

6.13. Договором страхування може бути передбачена **франшиза**, вид та розмір якої визначається за згодою сторін:

6.13.1. за безумовної франшизи при розрахунку страхового відшкодування її розмір в усіх випадках вираховується (віднімається) з розміру страхового відшкодування, належного до сплати Страхувальнику;

6.13.2. за умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу;

6.13.3. за агрегатної (накопичувальної) франшизи Страховик звільняється від відповідальності за перші збитки, сума яких не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує наступні збитки цілком, коли їх сумарний розмір перевищить встановлену франшизу;

6.13.4. за часової франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збитки, що були спричинені страховими ризиками, які настали протягом строку тривалості франшизи.

6.13.5. інший вид франшизи та її умови застосування, передбачені договором страхування.

6.14. За згодою сторін може встановлюватися загальна франшиза за договором страхування, окрема франшиза за кожним страховим ризиком та/або випадком, за видом витрат, за окремою одиницею застрахованого майна, на окремий елемент судна, деталь тощо.

6.15. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою сторін у відсотках або в абсолютному розмірі.

6.16. Якщо інше не обумовлено договором страхування:

6.16.1. розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком протягом строку дії договору страхування;

6.16.2. в договорі страхування встановлюється безумовна франшиза;

6.16.3. не відшкодовуються здійснені витрати у такому розмірі:

а) 10% витрат з усунення пошкоджень машин, котлів і обладнання судна;

б) 25% витрат усунення пошкоджень, отриманих у результаті контакту (зіткнення) з кригою.

7. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

7.1. Розмір **страхового тарифу** за договором страхування визначається Страховиком на підставі методики розрахунку страхового тарифу (п.22 цих Правил).

7.2. **Страховий платіж** розраховується виходячи з розмірів страхової суми та страхового тарифу.

7.3. Страхувальник зобов'язаний внести Страховику страховий платіж (страхову премію) як плату за страхування.

7.4. Страховий платіж може бути сплачений готівкою в касу Страховика (його представника) або безготівковим перерахуванням на поточний рахунок Страховика (його представника).

7.5. Страхувальники–резиденти згідно з укладеним договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник–нерезидент – в іноземній вільно конвертованій валюті по курсу НБУ на день сплати або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України.

7.6. Якщо дія договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

7.7. Зазначений в договорі страхування страховий платіж за згодою сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування.

7.8. Якщо договором страхування передбачено сплату страхового платежу частинами, Страховик при здійсненні виплати страхового відшкодування має право утримати частку страхового відшкодування у розмірі несплаченого страхового платежу в рахунок оплати несплачених Страхувальником частин страхового платежу за строк дії договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Для укладення договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, за формою, яка встановлена Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.

8.1.1. Письмова заява повинна містити усі необхідні, на думку Страховика, відомості про предмет договору страхування, що заявляється на страхування, і бути підписана Страхувальником.

8.2. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну зі сторін укласти договір страхування. Однак, якщо договір страхування буде укладено, всі відомості щодо предмету договору страхування, що були наведені в заяві на страхування, мають суттєве значення для оцінки ступеню ризику та формують основні дані укладеного договору страхування.

8.2.1. Страхувальник несе відповідальність за достовірність наданих ним даних.

8.2.2. Підписана Страхувальником заява має юридичну силу незалежно від того, ким була підписана або якими технічними засобами вона заповнена та у разі укладення договору страхування є невід'ємною його частиною.

8.3. До укладення договору страхування Страховик, на підставі заяви на страхування, має право здійснити:

8.3.1. огляд майна, що передається на страхування;

8.3.2. експертизу з метою встановлення дійсної вартості застрахованого майна (за власний рахунок).

При цьому Страхувальник повинен забезпечити доступ Страховика (його представника) до майна, що передається на страхування з метою оцінки ризику, та не перешкоджати його роботі по проведенню огляду (експертизи).

8.4. Під час укладення договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про усі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику щодо предмету договору страхування, а також письмово дати відповіді на усі поставлені йому Страховиком запитання з метою оцінки ступеня ризику у відношенні об'єкту, що страхується. Якщо після укладення договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив свідомо неправдиві відомості, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

8.5. Під час укладення договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика повинен надати останньому:

8.5.1. можливість оглянути майно, що заявляється на страхування. Витрати з організації огляду судна несе Страхувальник;

8.5.2. документи, що підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на володіння та/або користування та/або розпорядження майном, тобто свідчать про майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо майна, яке пропонується на страхування;

8.5.3. документи для визначення вартості та стану майна, що заявляється на страхування;

8.5.4. документи, що підтверджують придатність судна до плавання;

8.5.5. інші документи та додаткову інформацію, необхідну для оцінки страхового ризику та укладення договору страхування, на запит Страховика.

8.6. При відправленні засобу водного транспорту в рейс з метою його продажу або списання на металобрухт, Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про призначення рейсу.

8.7. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладення договору страхування або відмовляє в його укладенні.

8.8. Договір страхування укладається у письмовій формі шляхом його підписання сторонами.

8.9. Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

8.10. У випадку втрати оригіналу договору страхування в період його дії Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дублікату втрачений примірник договору страхування вважається недійсним.

9. СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою сторін і зазначається в договорі страхування.

9.2. Договір страхування може бути укладений на "визначений строк" або на "визначений рейс", якщо інше не передбачено договором страхування.

9.2.1. При страхуванні на "визначений строк" тривалість договору страхування як правило встановлюється в межах 1 (одного) року.

9.2.2. При страхуванні на "визначений рейс" страховий захист починається з моменту віддачі швартових або зняття судна з якоря в порту відправлення і припиняється в момент поставлення судна на швартові або на якір у порту призначення.

9.3. У разі якщо застраховане судно в момент закінчення строку дії договору страхування перебуває в плаванні, терпить біду (знаходиться під дією небезпеки) або перебуває в порту притулку або порту заходу, договір страхування може бути продовженим до прибуття судна в порт призначення шляхом укладання додаткової угоди про це зі сплатою додаткового страхового платежу.

9.4. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

9.5. Договором страхування може бути передбачено, що він набирає чинності з 00 год. 00 хв. дня, зазначеного в договорі страхування, як день початку дії договору страхування, але не раніше 00 год. 00 хв. дня, наступного за днем надходження на рахунок або внесення в касу Страховика страхового платежу (першої його частини).

9.6. Дія договору страхування закінчується о 24 год. 00 хв. дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

9.7. Договором страхування може бути передбачено, що при сплаті страхових платежів окремо за кожний період, договір страхування набуває чинності з 00 год. 00 хв. дня, зазначеного в договорі страхування, як день початку першого періоду, але не раніше 00 год. 00 хв. дня, наступного за днем внесення в касу або надходження на поточний рахунок Страховика страхового платежу в повному обсязі за перший період страхування, зазначений в договорі страхування.

Договір страхування подовжує свою дію на наступний період страхування з дати, зазначеної в договорі страхування як початок такого періоду, за умови внесення страхового платежу за цей період страхування в касу або на поточний рахунок Страховика не пізніше дня,

зазначеного в договорі страхування як строк сплати страхового платежу за відповідний період страхування, але в будь-якому випадку не пізніше дня, зазначеного в договорі страхування як дата закінчення відповідного попереднього періоду страхування.

Дія договору страхування закінчується в 24 год. 00 хв. останнього дня оплаченого періоду страхування.

9.8. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

9.8.1. закінчення строку його дії;

9.8.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

9.8.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором строки.

При цьому договір страхування вважається достроково припиненим, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений на письмову вимогу Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальникові, якщо інше не передбачене умовами договору страхування;

9.8.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування";

9.8.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

9.8.6. прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

9.8.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

9.9. У разі відчуження застрахованого судна договір страхування припиняється з моменту відчуження. Однак, у разі відчуження судна під час рейсу, договір страхування продовжує дію до закінчення цього рейсу і на набувача цього судна на цей час переходять права та обов'язки Страхувальника.

9.10. Дію договору страхування може бути припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено договором страхування.

9.11. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору, якщо інше ним не передбачено.

9.12. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

9.13. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором страхування.

9.14. У випадку дострокового припинення дії договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі.

10. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

10.1. Місце дії договору страхування (район плавання або маршрут проходження) визначається при його укладенні та вказується в ньому.

10.2. Дія договору страхування не поширюється на територію зон військових або збройних конфліктів, надзвичайних станів, військових частин, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.3. Страховик відшкодовує збитки, понесені тільки в тому районі плавання або в тому рейсі, що були передбачені в договорі страхування.

10.4. Судно вважається незастрахованим на час виходу судна за межі району плавання або на час відхилення від обумовленого в договорі страхування маршруту проходження, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.5. Договором страхування може бути передбачено, що судно вважається застрахованим у разі відхилення від обумовленого договором страхування маршруту або виходу з району плавання з метою рятування людських життів, суден і вантажів, а також відхилення, викликаного дійсною необхідністю забезпечити безпеку подальшого рейсу. Про будь-яке таке відхилення Страхувальник зобов'язаний негайно, протягом 1 (однієї) години як тільки це стане йому відомо, повідомити Страховика.

11. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ

11.1. Зміни умов та доповнення до договору страхування в період його дії (зміни страхової суми, місця дії договору страхування, строку дії договору страхування тощо) вносяться за згодою сторін шляхом укладення додаткового договору/угоди до договору страхування.

11.2. Додатковий договір/угода є невід'ємною частиною договору страхування і укладається у кількості примірників договору страхування.

11.3. Протягом строку дії договору страхування Страхувальник зобов'язаний якнайшвидше, але не пізніше ніж протягом 3 (трьох) робочих днів, як тільки це стане йому відомо (якщо інший строк не передбачений умовами договору страхування), письмово повідомити Страховика про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

11.4. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику (обставини, зміна яких може вплинути на укладення договору страхування взагалі або окремих його умов) є:

11.4.1. відомості про судно (тип, назва, рік побудови та дата останнього ремонту; клас, його дія, закінчення або зупинення його дії; реєстр, прапор і порт приписки, класифікаційне товариство; валова місткість, розміри; кількість, тип, потужність двигунів);

11.4.2. оператор судна;

11.4.3. характер експлуатації судна;

11.4.4. район плавання, можливість плавання у кризі та/або зимівлі судна;

11.4.5. рейс, маршрут проходження;

11.4.6. місце зберігання (відстою) судна;

11.4.7. відомості про екіпаж судна;

11.4.8. можливість буксирування судном інших суден;

11.4.9. вартість судна, у т.ч. вартість двигунів, машин, механізмів;

11.4.10. при страхуванні на рейс – пункти початку і закінчення рейсу, його тривалість і пункти заходу, а при страхуванні на визначений строк – територія страхування (район плавання) і період страхування.

11.4.11. факти настання збитків Страхувальника, причиною яких були події аналогічні ризикам, що приймаються на страхування, які виникали за останні 5 (п'ять) років, що передували року укладання договору страхування;

11.4.12. передача судна в оренду чи заставу, перехід судна у власність до іншої особи;

11.4.13. обставини, які змінилися настільки, що, якби вони були відомі при укладанні договору страхування, то договір страхування взагалі не був би укладений Страховиком чи був би укладений на умовах, що значно б відрізнялися від раніше узгоджених;

11.4.14. інші обставини, що передбачені договором страхування.

11.5. Після отримання від Страхувальника заяви про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів, якщо інший строк не передбачений договором страхування, оцінює вплив нових обставин на ступінь страхового ризику та приймає рішення про необхідність внесення змін до умов

договору страхування або про дострокове припинення його дії, або про продовження строку дії договору страхування на попередніх умовах.

11.6. У разі збільшення ступеня страхового ризику та внесення змін у договір страхування Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страхового платежу.

11.7. У випадку відмови Страхувальника внести зміни до договору страхування та сплатити додатковий страховий платіж, Страховик має право достроково припинити дію договору страхування на підставі невиконання Страхувальником умов договору страхування відповідно до частини другої п.9.13 цих Правил.

11.8. Якщо ступінь ризику підвищиться і Страхувальник не сповістить про це Страховика, то в разі настання страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування за цим випадком або зменшити розмір страхового відшкодування.

12. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

12.1. Страхувальник має право:

12.1.1. на етапі укладення і протягом дії договору страхування отримувати від Страховика необхідні консультації, інформацію та пояснення умов страхування, в т.ч. у письмовій формі;

12.1.2. отримати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку на умовах цих Правил та/або договору страхування;

12.1.3. ініціювати зміну умов договору страхування чи дострокове припинення дії договору страхування згідно з умовами, передбаченими цими Правилами та/або договором страхування;

12.1.4. у випадку втрати договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката;

12.1.5. призначати в договорі страхування Вигодонабувачів, які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачене договором страхування;

12.1.6. заявити про абандон у випадках та в порядку, передбаченими законодавством;

12.1.7. оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування або його розмір.

12.2. Страхувальник зобов'язаний:

12.2.1. повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета договору страхування;

12.2.2. вносити страхові платежі в розмірі та в строки, передбачені договором страхування;

12.2.3. при укладенні договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

12.2.4. при укладенні договору страхування або внесенні змін до умов договору страхування, а також у будь-який час протягом строку дії договору страхування на вимогу Страховика надати можливість представнику Страховика провести огляд майна, щодо якого укладається договір страхування;

12.2.5. довести Страховику майновий інтерес Вигодонабувача (у разі його призначення в договорі страхування) до предмету договору страхування та ознайомити Вигодонабувача з умовами договору страхування;

12.2.6. вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;

12.2.7. повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений цими Правилами та договором страхування;

12.2.8. при настанні страхового випадку діяти відповідно до п.п.13.1, 13.2 цих Правил;

12.2.9. сприяти Страховику в розслідуванні обставин настання події, що має ознаки страхового випадку;

12.2.10. у разі настання страхового випадку внаслідок прямої або опосередкованої вини інших осіб, передати право вимоги до винних осіб Страховику в установленому законодавством порядку;

12.2.11. на вимогу Страховика передати йому пошкоджені деталі, вузли, механізми застрахованого майна, що були замінені у процесі ремонту;

12.2.12. у випадку розгляду обставин, пов'язаних зі страховим випадком, у суді – видати, на вимогу Страховика, довіреність на представництво інтересів Страхувальника в цьому судовому провадженні;

12.2.13. дотримуватися правил судноплавства та умов експлуатації застрахованого майна;

12.2.14. використовувати застраховане майно за прямим призначенням, забезпечувати його охорону, зберігання, експлуатацію та обслуговування згідно з чинним законодавством України;

12.2.15. тримати застраховане майно в справному стані, вживати запобіжних заходів щодо заподіяння шкоди застрахованому майну;

12.2.16. при наданні дозволу на користування застрахованим майном третій особі, покласти на неї обов'язок виконувати всі обов'язки Страхувальника передбачені цими Правилами (за винятком п.п.12.2.1-12.2.2) і договором страхування;

12.2.17. якнайшвидше, але не пізніше 24 (двадцяти чотирьох) годин, повідомити Страховика, якщо викрадене застраховане майно знайдено або Страхувальнику стало відомо про місце знаходження викраденого застрахованого майна;

12.2.18. у разі отримання відшкодування збитку від третіх осіб – якнайшвидше, але не пізніше 48 (сорока восьми) годин, як тільки це стане можливо, письмово сповістити Страховика про одержання таких сум;

12.2.19. повернути протягом 30 (тридцяти) календарних днів (якщо інший строк не передбачений договором страхування) Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або за умовами договору страхування повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхове відшкодування;

12.2.20. дотримуватися конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам.

12.3. Страховик має право:

12.3.1. перевіряти достовірність наданих йому Страхувальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеню ризику, а також перевіряти документацію Страхувальника в частині, що стосується договору страхування у будь-який момент строку його дії;

12.3.2. здійснювати огляд судна при укладенні договору страхування, в період його дії та після настання події, що має ознаки страхового випадку, перевіряти їх стан на відповідність умовам, зазначеним у заяві на страхування та договорі страхування, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків;

12.3.3. замовляти проведення експертизи для оцінювання дійсної вартості застрахованого майна, визначення причини настання події та розміру збитку;

12.3.4. у випадку підвищення ступеня ризику щодо предмету договору страхування запропонувати Страхувальнику внести зміни в договір страхування, включаючи сплату додаткового страхового платежу, або припинити дію договору страхування після відмови Страхувальника згідно з умовами, передбаченими цими Правилами та/або договором страхування;

12.3.5. зробити огляд пошкоджених застрахованих об'єктів, як тільки йому стало відомо про пошкодження, провести власне розслідування для з'ясування причин та розміру збитку;

12.3.6. самостійно з'ясувати причини та обставини настання страхового випадку: вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин страхового випадку або розміру страхового відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею;

12.3.7. робити запити у компетентні органи для надання ними відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку;

12.3.8. брати участь у заходах щодо зменшення розміру збитків, здійснюючи і вказуючи для цього способи та заходи, але ці дії Страховика або його представників не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;

12.3.9. відмовити або відстрочити здійснення виплати страхового відшкодування у випадках, передбачених договором страхування та законом;

12.3.10. ініціювати зміну умов договору страхування чи дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами та/або договором страхування;

12.3.11. у разі сплати страхового платежу частинами при здійсненні виплати страхового відшкодування утримати зі Страхувальника неоплачену частину страхового платежу, якщо інше не передбачене договором страхування;

12.3.12. вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі виникнення відповідних обставин, передбачених чинним законодавством, умовами цих Правил та/або договором страхування.

12.4. Страховик зобов'язаний:

12.4.1. ознайомити Страхувальника з цими Правилами та умовами страхування;

12.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

12.4.3. у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у строк, передбачений договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування або законом, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України на день прострочення платежу;

12.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено договором страхування;

12.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі збільшення вартості застрахованого майна переукласти з ним договір страхування;

12.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

12.4.7. у разі отримання заяви про абандон, виплатити страхове відшкодування відповідно до законодавства України.

12.5. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та/або обов'язки сторін.

12.6. Положення цих Правил, включаючи права та обов'язки сторін договору страхування, є обов'язковими для виконання сторонами договору страхування, якщо вони прямо вказані в договорі страхування.

13. ДІЇ У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

13.1. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка призвела до збитків і може бути визнана страховим випадком (далі – **подія**), Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний, якщо це передбачено договором страхування:

13.1.1. вживати усіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, а також для рятування застрахованого майна;

13.1.2. якнайшвидше, але не пізніше 24 (двадцяти чотирьох) годин, якщо інше не передбачене договором страхування, з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про цю подію, повідомити про це відповідні компетентні державні органи або установи України або інших держав, до компетенції яких входять аналогічні функції (при настанні події за межами

території України), звернення до яких передбачене чинним законодавством, і викликати на місце події їхніх представників;

13.1.3. якнайшвидше, але не пізніше 48 (сорока восьми) годин з моменту, коли Страхувальникові стало відомо про цю подію, інформувати Страховика про факт та обставини події, отримати та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій. Якщо таке повідомлення було зроблено усно, Страхувальник повинен підтвердити його письмово протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту, коли Страхувальникові стало відомо про цю подію, якщо інший строк не передбачений договором страхування;

У випадку, коли з причин, що зумовлені станом здоров'я Страхувальника або з інших об'єктивних причин, неможливо було повідомити про настання страхового випадку у визначений договором страхування строк, повідомити Страховика протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки він зможе це зробити;

13.1.4. не чекаючи прибуття на місце настання події представників Страховика або представників інших компетентних органів, зібрати доступну попередню інформацію про причини та обставини настання події (наприклад, скласти акт довільної форми із залученням представників місцевої адміністрації, інших офіційних органів, а також за участю очевидців (свідків) події, що відбулася, по можливості зафіксувати картину збитку за допомогою фото-, кіно- або відеозйомки тощо) та передати її Страховику для наступного більш правильного та об'єктивного офіційного розслідування причин та розміру збитку;

13.1.5. сприяти Страховику в розслідуванні обставин настання події;

13.1.6. забезпечити Страховику (його представникам) можливість безперешкодного огляду місця події та застрахованого майна, з'ясування причин та обставин її настання, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку. Представник Страховика разом зі Страхувальником або його представником має право почати огляд місця події та застрахованого майна, не очікуючи офіційного повідомлення Страхувальника про настання події. Якщо Страхувальник або його представник відмовляють йому в цій можливості, то Страховик вправі відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування;

13.1.7. надати Страховику (його представникам) можливість проводити розслідування обставин і причин події, огляд місця події, пошкодженого або знищеного майна та брати участь у заходах щодо зменшення збитку.

Представник Страховика має право розпочати огляд місця події і пошкодженого (знищеного) майна, не очікуючи офіційного повідомлення Страхувальника про настання події, що має ознаки страхового випадку.

13.1.8. повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що стосується цієї події, та документи, передбачені п.14 цих Правил та/або договором страхування; вжити заходів щодо збору і передачі Страховику всіх необхідних документів для прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, його розмір тощо;

13.1.9. сприяти Страховику у реалізації права вимоги, яке Страхувальник має до особи, винної у завданих збитках, передати Страховику документи і виконати всі формальності, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за настання страхового випадку.

13.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника (Вигодонабувача) в разі настання події, що має ознаки страхового випадку.

14. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

14.1. Визнання події страховим випадком провадиться Страховиком на підставі таких документів, що мають бути надані протягом 180 (ста вісімдесяти) календарних днів з дня настання події, що має ознаки страхового випадку, якщо інший строк не встановлено в договорі страхування:

14.1.1. письмового повідомлення Страхувальника (Вигодонабувача) про настання події, що має ознаки страхового випадку;

14.1.2. письмової заяви на виплату страхового відшкодування;

14.1.3. договору страхування (страхового свідоцтва, полісу, сертифіката);

14.1.4. документів, що підтверджують майновий інтерес/право Страхувальника (Вигодонабувача) на володіння та/або користування та/або розпорядження застрахованим майном;

14.1.5. судових та реєстраційних документів, наявність яких передбачена для судна такого типу;

14.1.6. документів (в т.ч. компетентних органів), що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового ризику та осіб, винних в заподіянні збитку, якщо такі є, зокрема, але не обмежуючись:

- а) судовий акт, складений капітаном;
- б) судовий журнал;
- в) письмові свідчення та відомості про випадок;
- г) документальні докази обставин випадку;
- д) матеріали розслідувань, проведених капітаном судна;
- е) морський протест, якщо такий був заявлений;

ж) акти розслідування аварійної морської події (в т.ч. проміжні акти, якщо такі склалися), складені комісією з розслідування аварійної морської події, створеною органами розслідування, до компетенції яких віднесене відповідне розслідування (Міністерство інфраструктури України, Державна служба України з безпеки на транспорті, Державне агентство рибного господарства України, іншого аналогічного державного органу іноземних країн, капітани морських портів, капітани суден) відповідно до Положення про класифікацію, порядок розслідування та обліку аварійних морських подій із суднами, якщо таке розслідування проводилось згідно з вимогами чинного законодавства;

з) акти розслідувань стосовно події, здійснені альтернативними та незалежними комісіями, якщо такі розслідування проводились за ініціативою Страхувальника;

и) звіт щодо прийнятих рішень і перебігу подій під час ліквідації надзвичайної ситуації, складений керівником аварійно-рятувальних робіт, якщо для ліквідації наслідків страхової події залучалися аварійно-рятувальні служби;

к) акти, протоколи або інші документи правоохоронних органів, протипожежних, гідрометеорологічних служб та/або інших компетентних органів, які підтверджують факт настання страхової події;

л) протоколи, постанови, акти, довідки про адміністративне правопорушення або початок кримінального провадження, якщо такі були відкриті у зв'язку з настанням події, яка може бути визнана страховим випадком;

м) постанова (рішення) суду у разі, якщо у зв'язку з настанням страхового випадку відкрите провадження по справі в судовому порядку;

н) у випадку зникнення судна безвісти – достовірні свідчення про час виходу судна в плавання з порту відправлення, а також про його неприбуття в місце призначення в строк, встановлений для визнання судна таким, що пропало безвісти.

14.1.7. документів, що підтверджують розмір збитків, зокрема, але не обмежуючись:

а) у випадках повної загибелі (конструктивної або фактичної), зникнення безвісти, викрадення, захоплення судна та/або обладнання – акт (висновок) експертизи, який складено суб'єктом оціночної діяльності, про дійсну вартість судна та обладнання на момент укладення договору страхування, безпосередньо перед настанням страхової події, про вартість судна у пошкодженому стані та вартість відновлювального ремонту.

Вартість витрат на проведення дослідження відшкодовується Страховиком при виплаті страхового відшкодування, якщо з ним був узгоджений суб'єкт оціночної діяльності, який її проводив;

б) у випадку пошкодження судна та/або обладнання – акт (висновок), який складено суб'єктом оціночної діяльності, про дійсну вартість судна та обладнання на момент укладення договору страхування, величину зносу за проміжок часу з дати укладання договору страхування до дати настання страхової події та про вартість необхідних витрат на відновлювальний ремонт пошкодженого об'єкту майна або рахунки та інші документи з

ремонтної організації, узгодженої зі Страховиком, які підтверджують вартість необхідних витрат на відновлювальний ремонт пошкодженого об'єкту майна;

Вартість витрат на проведення дослідження відшкодовується Страховиком при виплаті страхового відшкодування, якщо з ним був узгоджений суб'єкт оціночної діяльності, який її проводив;

в) перелік пошкодженого та/або знищеного майна з вказівкою його вартості;

г) при наявності витрат, передбачених п.3.7 цих Правил – документи (договори, рахунки, акти виконаних робіт тощо), що підтверджують їх вартість;

д) диспаша або міні-диспаша з загальної аварії та всі матеріали, на підставі яких була складена диспаша;

е) договір фрахтування судна та рахунки або інші документи, що підтверджують всі здійснені за ним платежі;

ж) інші документи, що підтверджують розмір збитків внаслідок настання страхового випадку.

14.1.8. документів, що підтверджують здійснені додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з настанням страхового випадку, якщо відшкодування таких витрат передбачено договором страхування;

14.1.9. заяви про абандон – у разі наявності підстав для її подачі, зокрема: пропажі судна безвісти; конструктивної загибелі судна; фактичної загибелі судна; економічної недоцільності ліквідації пошкоджень судна або доставки вантажу в місце призначення; захоплення судна, застрахованого від такої небезпеки, якщо захоплення триває більше 2 (двох) місяців. Із закінченням 180 (ста вісімдесяти)-денного строку Страхувальник втрачає право на абандон, але може вимагати відшкодування збитків на загальних підставах. Заява про абандон не може бути зроблена Страхувальником умовно і не може бути взята назад;

14.1.10. фотографій пошкодженого, знищеного майна з місця події;

14.1.11. витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (крім випадків, передбачених законодавством України) – у всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили настання події, брали участь правоохоронні органи;

14.1.12. постанови (рішення) суду, якщо внаслідок настання страхового випадку відкрите провадження у справі в судовому порядку;

14.1.13. документів, що відповідно до чинного законодавства України дозволяють ідентифікувати особу одержувача страхового відшкодування;

14.1.14. листа Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування у разі призначення Вигодонабувача та наявності у нього законних підстав для отримання страхового відшкодування;

14.1.15. документів, що підтверджують факт та розмір отриманого Страхувальником (Вигодонабувачем) відшкодування збитків від третіх осіб в будь-якій формі;

14.1.16. інших документів на обґрунтований письмовий запит Страховика (його представника) щодо факту, обставин, причин настання страхового випадку, розміру зазначеного збитку, без отримання яких, встановлення вищезазначених фактів є унеможливленим/вкрай ускладненим.

14.2. Неподання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування або відстрочити його виплату в частині, що не підтверджена такими документами, якщо це передбачено договором страхування.

14.3. Документи, що подаються для отримання страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик, оформлені та засвідчені належним чином.

14.4. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик може прийняти рішення про можливість не надання Страхувальником окремих документів, визначених п.14.1 цих Правил.

14.5. Конкретний перелік документів, які Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати для отримання страхового відшкодування, зазначається в договорі страхування.

14.6. У разі невиконання умов договору страхування стосовно надання Страховику протягом строку, передбаченого п.14.1 цих Правил, всіх документів, необхідних для

проведення виплати страхового відшкодування, Страховик припиняє розгляд справи про врегулювання збитку після закінчення зазначеного строку.

14.6.1. Страховик повідомляє Страхувальника в письмовій формі про причини припинення розгляду справи про врегулювання збитку, а також про необхідність надання документів, що підтверджують факт, обставини, причини настання страхового випадку, розмір заподіяного збитку та інші документи, передбачені договором страхування та необхідні для прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

15. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ ТА СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1. Якщо збитки обумовлені не лише дією страхового ризику, а й іншими чинниками, розмір страхового відшкодування визначається за вирахуванням ступеня впливу всіх ймовірних чинників, установлених оглядом застрахованого майна та висновками відповідних компетентних установ або експертними висновками.

15.2. Якщо інше не передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають тільки реальні (прямі) збитки, нанесені майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку і не включаються будь-які побічні збитки або витрати, наприклад упущена вигода, витрати на оренду тощо.

15.3. Якщо при зіткненні застрахованого судна з будь-яким іншим судном відповідальність лежить на обох судах, і за умови, що законом не встановлені обмеження відповідальності одного або обох суден, відшкодування розраховується за принципом "перехресної" відповідальності так, як власники суден повинні були б реально оплатити один одному частки збитків, пропорційні частці провини кожного з них.

В усіх інших випадках страхове відшкодування визначається виходячи з фактичних видатків Страхувальника, які підлягають відшкодуванню за умовами договору страхування.

15.4. Якщо судно, застраховане за цими Правилами, зіштовхнеться або прийме послуги по рятуванню від іншого судна, що належить повністю або частково тим же судновласникам, або перебуває під тим же керуванням, Страхувальник буде мати ті самі права за договором страхування, які він мав би, якби інше судно перебувало у володінні осіб, що не мають зацікавленості в судні. В таких випадках відповідальність за зіткнення або сума, що підлягає сплаті за надані послуги, повинні бути передані на розгляд одному арбітру (сюрвейєру), кандидатура якого повинна бути погоджена між Страховиком і Страхувальником.

15.5. Розмір збитку визначається виходячи з:

15.5.1. у випадку **конструктивної загибелі судна та/або обладнання** – за одним з нижченаведених варіантів на вибір Страховика:

а) розміру фактичного збитку, з урахуванням умови пропорційності (п.6.6 цих Правил).

Під *фактичним збитком* розуміється втрачена вартість пошкодженого майна, яка визначається шляхом зменшення дійсної вартості судна та/або обладнання безпосередньо перед настанням страхового випадку на дійсну вартість судна та/або обладнання в пошкодженому стані;

б) вартості витрат на відновлювальний ремонт судна та/або обладнання, з урахуванням умови пропорційності (п.6.6 цих Правил);

15.5.2. у випадку **фактичної загибелі судна та/або обладнання** – за одним з нижченаведених варіантів на вибір Страховика:

а) розміру фактичного збитку, з урахуванням умови пропорційності (п.6.6 цих Правил);

б) розміру страхової суми, зменшеної на відсоток зносу судна та обладнання за час дії договору страхування до дати настання страхового випадку;

15.5.3. у випадках **пропажі безвісти, викрадення або захоплення судна та/або обладнання** – розміру страхової суми, зменшеної на відсоток зносу судна та обладнання за час дії договору страхування до дати настання страхового випадку (або дати отримання Страховиком повідомлення про страховий випадок, якщо неможливо встановити точну дату настання страхового випадку);

15.5.4. у випадку **загальної аварії** – частки вартості судна у сумарній вартості судна, фрахту і вантажу. Підставою для визначення суми збитків в цих випадках є диспаша з загальної аварії;

15.5.5. у випадку **втрати фрахту** – добутку узгодженої добової суми фрахту та кількості днів аварійного простою. При цьому:

а) період аварійного простою вираховується з моменту настання страхового випадку та включає час рятувальних операцій та ремонту пошкоджень, але не більше 180 (ста вісімдесяти) діб, якщо інше не передбачене в договорі страхування;

б) час, витрачений на подачу судна до місця ремонту, включається в період аварійного простою за умови, якщо внаслідок страхового випадку судно було вимушене перервати рейс і негайно прямувати на ремонт;

в) у разі повної загибелі судна (фактичної або конструктивної) або зникнення його безвісти збитки від втрати фрахту не відшкодовуються.

15.6. Вартість відновлювального ремонту включає:

15.6.1. витрати на оплату вартості матеріалів, деталей, вузлів, запасних частин, необхідних для ремонту (відновлення);

15.6.2. витрати на оплату вартості робіт з ремонту та/або монтажу;

15.6.3. витрати на оплату вартості транспортування матеріалів, деталей, запасних частин до місця ремонту, включаючи мито та збори, а також інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого судна та обладнання;

15.6.4. витрати на очистку та фарбування пошкоджених частин корпусу судна, за умови, що ремонт по усуненню пошкоджень судна зроблений протягом 12 (дванадцяти) місяців з моменту останнього фарбування корпусу судна.

Вартість усунення пошкоджень окремих частин судна відшкодовується без урахування зносу, якщо інше ним не передбачено.

15.7. До вартості відновлювального ремонту не включаються:

15.7.1. вартість деталей, матеріалів і робіт, які не були пошкоджені внаслідок страхового випадку – у частині вартості цих деталей, матеріалів і робіт;

15.7.2. додаткові витрати на оплату вартості конструктивних змін або підвищення якості, удосконалення попереднього стану застрахованого судна та обладнання;

15.7.3. витрати на оплату вартості тимчасового (допоміжного), профілактичного або планового ремонту (відновлення) застрахованого судна та обладнання;

15.7.4. витрати на оплату вартості технічного обслуговування, а також інші витрати, виконані незалежно від факту настання страхового випадку;

15.7.5. вартість робіт, пов'язаних з переобладнанням судна та обладнання, ремонтом або заміною його окремих частин, деталей, вузлів через зношеність, технічний брак тощо;

15.7.6. вартість заміни (замість ремонту) тих або інших деталей, частин, вузлів у зборі через відсутність у ремонтних підприємств необхідних запасних частин, деталей для ремонту цих вузлів і агрегатів;

15.7.7. додаткові витрати на оплату вартості термінових робіт, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;

15.7.8. додаткові витрати на оплату вартості термінової доставки, в т.ч. авіап перевезень, матеріалів, деталей та запасних частин, вузлів, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;

15.7.9. інші витрати, здійснені понад необхідні.

15.8. Якщо ремонт пошкоджень, що покриваються договором страхування, здійснюється одночасно з роботами, що не відносяться до усунення наслідків страхового випадку, у вартість відновлювального ремонту включається 50% витрат з введення судна в сухий док і виводу з нього або його підйманню й спуску за допомогою елінгу. При цьому витрати, що відшкодовуються за користування сухим доком або елінгом розраховуються виходячи з часу, який потрібен для ремонту по усуненню наслідків страхового випадку, якби такий ремонт здійснювався окремо.

15.9. При продажу судна (окрім випадків продажу на металобрухт) Страхувальник має право на відшкодування збитків, що настали внаслідок страхового випадку, якщо ремонт по

усуненню пошкоджень судна не здійснювався. Розмір збитку визначається виходячи з розумної вартості ремонту, що міг бути зроблений до закінчення строку страхування, але не більше суми, на яку знижується вартість судна через наявність пошкоджень, що відшкодовуються за умовами страхування.

15.10. Тільки якщо це прямо вказано в договорі страхування, відшкодуванню також підлягають **додаткові витрати**, безпосередньо пов'язані зі страховим випадком відповідно до п.3.7 цих Правил.

15.11. Страховик сплачує страхове відшкодування в межах страхової суми виходячи з розміру збитку та додаткових витрат, з вирахуванням установленої договором страхування франшизи.

15.12. Якщо у договорі страхування передбачено страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) за окремим страховим ризиком та/або випадком, за одиницею та/або групою застрахованого майна тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих установлених страхових сум (лімітів відповідальності).

15.13. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитку від третіх осіб (в т.ч. з державного бюджету), Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

15.14. Якщо на момент настання страхового випадку щодо предмета договору страхування діяли також інші договори страхування і загальна страхова сума за ними всіма перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується за усіма укладеними договорами страхування, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому за кожним договором виплата здійснюється пропорційно розміру страхової суми за таким договором страхування.

16. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

16.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється після того, як повністю будуть встановлені причини та розміри збитку. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування на підставі письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) та страхового акту з визначенням розміру страхового відшкодування, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою.

16.2. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків відповідно до п.14 цих Правил, якщо інший строк не передбачений договором страхування, Страховик приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування та складає відповідний страховий акт або приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування чи її відстрочення.

16.3. У разі прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування виплата здійснюється Страхувальнику (Вигодонабувачу) протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складення страхового акту, якщо інший строк не передбачений договором страхування.

16.4. Виплата страхового відшкодування у випадку пропажі безвісти, викрадення, захоплення судна та/або обладнання проводиться двома частинами, якщо інше не передбачено в договорі страхування:

16.4.1. 30% суми страхового відшкодування – протягом 10 (десяти) робочих днів після відкриття кримінального провадження за фактом викрадення застрахованого об'єкту майна;

16.4.2. 70% суми страхового відшкодування – протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після закінчення досудового розслідування (його призупинення, припинення), закриття кримінального провадження, винесення обвинувального вироку тощо), але не пізніше, ніж через 6 (шість) місяці після відкриття кримінального провадження за фактом викрадення застрахованого об'єкту майна.

16.5. Датою здійснення виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика або дата видачі готівкових коштів через касу Страховика. Виплата страхового відшкодування підтверджується платіжним дорученням або видатковим касовим ордером.

16.6. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або її відстрочення Страховик протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення (якщо інший строк не передбачений договором страхування) повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови або відстрочення.

16.7. У випадку виникнення спорів між сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна зі сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, що проводиться за рахунок сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

16.8. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено договором страхування, у випадку:

16.8.1. якщо у Страховика виникли сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником відомостей та документів. Строк прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання Страховиком необхідних підтверджувальних документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей строк не може перевищувати 90 (дев'яноста) календарних днів з дня отримання останнього документа, що підтверджує факт, обставини, причини настання страхового випадку та розмір збитків відповідно до п.14 цих Правил, якщо інший строк не передбачений договором страхування;

16.8.2. якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини та розмір спричинених збитків. В цьому випадку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до чинного законодавства України належні повноваження, з метою встановлення обставин, причин та розміру збитків. У цьому випадку Страховик приймає рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування або її відстрочення не пізніше 10 (десяти) робочих днів після отримання Страховиком остаточних результатів такого розслідування або експертизи, якщо інший строк не передбачено договором страхування, але цей строк проведення експертизи не може перевищувати 90 (дев'яноста) календарних днів з дня отримання останнього документа, що підтверджує факт, обставини, причини настання страхового випадку та розмір збитків відповідно до п.14 цих Правил, якщо інший строк не передбачено договором страхування;

16.8.3. якщо щодо Страхувальника (Вигодонабувача) за цим страховим випадком розпочато кримінальне провадження – до закінчення провадження у справі.

16.9. Після здійснення виплати страхового відшкодування та проведення відновлювального ремонту пошкодженого застрахованого майна Страхувальник повинен надати можливість представнику Страховика здійснити огляд відновленого застрахованого майна. В іншому випадку претензії Страхувальника при настанні в майбутньому пошкоджень цього застрахованого майна Страховиком можуть не прийматися і страхове відшкодування за такі пошкодження не виплачуються.

16.10. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах фактичних затрат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний передати Страховику всі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач без письмової згоди Страховика відмовиться від таких прав або здійснення цих прав виявиться неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача), то Страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину.

16.11. У випадку, якщо після виплати страхового відшкодування збиток повністю або частково відшкодований Страхувальнику (Вигодонабувачу) винною особою, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику відповідну отриману суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідної вимоги, якщо інший строк не передбачений договором страхування.

16.12. Якщо Страхувальнику стане відоме місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку майна, він зобов'язаний протягом 5 (п'яти) календарних днів з моменту, коли йому стало відомо про це, якщо інший строк не передбачений договором

страхування, сповістити про це Страховика. При цьому, якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

а) повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

б) повернуто Страхувальнику (Вигодонабувачу) в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів, якщо інший строк не передбачений договором страхування;

в) повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов цих Правил та/або договору страхування.

16.13. Якщо після виплати страхового відшкодування з'ясується, що судно не загинуло, або захоплене судно або вантаж будуть звільнені, Страховик може вимагати, щоб Страхувальник, залишивши собі майно (вступивши в права володіння майном), повернув отримане страхове відшкодування, за винятком відшкодування часткового збитку, якщо Страхувальник його зазнав.

17. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

17.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

17.1.1. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, його працівників, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

17.1.2. вчинення Страхувальником – фізичною особою або особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

17.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку, приховування таких відомостей;

17.1.4. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

17.1.5. несвочасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод щодо визначення обставин, характеру страхового випадку та розміру страхового відшкодування;

17.1.6. шахрайство або інші дії Страхувальника (його представників), спрямовані на отримання незаконної вигоди від страхування, якщо це передбачено договором страхування;

17.1.7. невиконання або неналежне виконання Страхувальником своїх обов'язків, передбачених Правилами та/або договором страхування, якщо це передбачено договором страхування;

17.1.8. здійснення Страхувальником без письмової згоди Страховика ремонту пошкодженого застрахованого майна до його огляду Страховиком, якщо це передбачено договором страхування;

17.1.9. настання обставин, передбачених п.4 (в частині виключень та обмежень) та п.5 цих Правил;

17.1.10. інші випадки, передбачені законом.

17.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать закону.

18. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

18.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладення у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

- 18.2.** Договір страхування визнається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:
- 18.2.1. якщо його укладено після настання страхового випадку;
 - 18.2.2. якщо предметом договору страхування є майно, що підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.
- 18.3.** Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

19. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

- 19.1.** Спори, що виникають з договору страхування, укладеного на підставі цих Правил, вирішуються шляхом переговорів.
- 19.2.** У разі недосягнення згоди сторонами договору страхування спори вирішуються у судову порядку відповідно до чинного законодавства України.

20. ОСОБЛИВІ УМОВИ

- 20.1.** Цими Правилами регламентовано основні умови страхування.
- 20.2.** За згодою сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та додаткові умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням цих Правил та не суперечать чинному законодавству України.

21. ВИМОГИ ДО НАГЛЯДУ КЛАСИФІКАЦІЙНИМ ТОВАРИСТВОМ

- 21.1.** Страхувальник, судовласник або оператор на момент початку строку дії договору страхування і протягом усього строку страхування зобов'язаний забезпечити:
- 21.1.1. нагляд за технічним станом судна в класифікаційному товаристві і підтримку існуючого класу судна;
 - 21.1.2. виконання будь-яких рекомендацій, вимог або обмежень, накладених класифікаційним товариством судна, відносно мореплавності судна і підтримку судна в морехідному стані в строки, що вимагає класифікаційне товариство.
- 21.2.** У випадку порушення вимог п.21.1 цих Правил, договір страхування автоматично втрачає чинність з дати невиконання цих вимог, якщо Страховика не було інформовано у письмовій формі і Страховик не надав свою згоду письмово. У випадку перебування судна в плаванні, договір страхування втрачає чинність з моменту приходу судна в наступний порт.
- 21.3.** Страхувальник, Вигодонабувач або оператор судна повинен якнайшвидше, але не пізніше 1 (одного) робочого дня (якщо інший строк не передбачений договором страхування) після будь-якої події, що призвела до пошкоджень, відносно якого класифікаційне товариство могло б дати рекомендації щодо ремонту та інших дій, повідомити класифікаційному товариству про стан судна.
- 21.4.** Якщо Страховик висловив бажання звернутися до класифікаційного товариства для отримання необхідної інформації або документів, Страхувальник зобов'язаний надати йому необхідні повноваження.

22. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ СТРАХОВОГО ТАРИФУ

22.1. Страховий тариф визначається окремо для кожної одиниці застрахованого майна та розраховується за формулою:

$$СТ = БТ \times К1 \times К2 \times Кі$$

де: СТ – страховий тариф за договором страхування;
 БТ – базовий страховий тариф або додатковий базовий страховий тариф (дБТ);
 К1–К2 – коригуючі коефіцієнти за умовами договору страхування;
 Кі – коригуючий коефіцієнт ризиковості.

22.1.1. Базовий страховий тариф (БТ) зазначається у відсотках страхової суми для строку страхування 1 (один) рік, виходячи з умови страхування та страхових ризиків (Таблиця 1):

Таблиця 1

№ з/п	Умови страхування, страхові ризики	БТ
I	"З відповідальністю за окремі ризики"	п.3.4.1 цих Правил
1.	Небезпеки судноплавства:	
1.1.	зіткнення з іншими суднами	0,68%
1.2.	посадка на мілину	0,11%
1.3.	зіткнення з обладнанням, спорудженнями гавані або порту	0,09%
1.4.	перевертання маломірного судна	0,51%
1.5.	інші небезпеки, передбачені договором страхування	0,20%
2.	Вогневі ризики:	
2.1.	пожежа	0,23%
2.2.	удар блискавки	0,12%
2.3.	вибух	0,21%
2.4.	падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них	0,02%
3.	Стихійні явища:	
3.1.	сильний вітер (буря, вихор, ураган, шторм, смерч, шквал)	0,50%
3.2.	землетрус	0,06%
3.3.	виверження вулкану	0,03%
3.4.	цунамі	0,09%
3.5.	інші стихійні явища, передбачені договором страхування	0,10%
4.	Протиправні дії третіх осіб:	
4.1.	угон або захоплення судна	0,30%
4.2.	інші протиправні дії третіх осіб, передбачені договором страхування	0,15%
5.	Інші випадкові події:	
5.1.	поломка, прихований дефект	0,15%
5.2.	вантажні роботи	0,15%
5.3.	недбалість	0,15%
5.4.	зникнення судна безвісти	0,10%
5.5.	інші випадкові події, передбачені договором страхування	0,10%

№ з/п	Умови страхування, страхові ризики	БТ	
II	"З відповідальністю за повну загибель та пошкодження"	п.3.4.2 цих Правил	2,00%
III	"З відповідальністю за пошкодження"	п.3.4.3 цих Правил	1,40%
IV	"З відповідальністю за повну загибель, включаючи витрати щодо рятування"	п.3.4.4 цих Правил	1,20%
V	"З відповідальністю за повну загибель "	п.3.4.5 цих Правил	1,00%
VI	Втрата фрахту	п.3.5 цих Правил	1,10%

У разі окремого страхування **додаткових витрат**, безпосередньо пов'язаних зі страховим випадком (п.3.7 цих Правил) застосовуються такі додаткові базові страхові тарифи (Таблиця 2)

Таблиця 2

№ з/п	Покриття додаткових витрат:	дБТ	
1.	<i>необхідні і доцільні витрати для рятування судна та обладнання</i>	п.3.7.1 цих Правил	3,00%
2.	<i>витрати на підняття судна або підвісного мотора</i>	п.3.7.2 цих Правил	1,00%
3.	<i>збитки, витрати та внески за загальною аварією в частці судна</i>	п.3.7.3 цих Правил	1,20%
4.	<i>витрати по переміщенню та захисту застрахованого судна або обладнання, яке не було пошкоджено в результаті страхового випадку</i>	п.3.7.4 цих Правил	0,75%
5.	<i>розумні і доцільні витрати на перегін судна до місця ремонту і зворотний перегін</i>	п.3.7.5 цих Правил	1,25%
6.	<i>витрати на доставку судна в док і спуск за допомогою елінгу, а також витрати за час користування сухим доком чи елінгом</i>	п.3.7.6 цих Правил	1,50%
7.	<i>витрати на виконання вказівок Страховика, отримані в зв'язку з подією, яка може бути визнана страховою</i>	п.3.7.7 цих Правил	0,80%
8.	<i>витрати на складання диспаші з загальної аварії</i>	п.3.7.8 цих Правил	2,50%
9.	<i>витрати на рятування та утримання екіпажу понад звичайні витрати внаслідок настання страхового випадку</i>	п.3.7.9 цих Правил	3,50%
10.	<i>додаткові витрати, пов'язані зі спалахом інфекційних захворювань на борту судна або на березі, що стався внаслідок настання страхового випадку</i>	п.3.7.10 цих Правил	0,55%
11.	<i>штрафи, накладені на судно, Страхувальника, або на капітана, офіцера, члена команди або агента судна, які потім переносяться на Страхувальника, за будь-які дії, недбалість або порушення законодавства, що відносяться до функціонування судна</i>	п.3.7.11 цих Правил	2,70%
12.	<i>інші витрати за згодою сторін</i>	п.3.7.12 цих Правил	0,50%

22.1.2. **Коригуючий коефіцієнт категорії ризику типу судна (К1)** застосовується залежно від категорії ризику судна відповідного типу (Таблиця 3, Таблиця 4) або обладнання.

Таблиця 3

Категорія ризику	А	Б	В	Г	О
К1	1,00	1,20	1,40	1,60	0,80

Таблиця 4

Тип судна	Категорія ризику
1. Морські та річкові судна:	
балкер морський	А
балкер річковий	Б
баржа-штовхач	А
буксир	Б
газовоз	Б
дослідне судно	В
землечерпалка, землесос та інші технічні судна	Г
кабелеукладач	В
контейнеровоз	А
криголам	В
ліхтеровоз	Б
нафтоналивний танкер	Г
паром	Г
пасажирське судно морське	Б
пасажирське судно річкове	В
плавдок	А
рибальське судно	Г
судно із системою пожежогасіння	В
судно-переробний завод	Б
судно типу Ро-Ро (з горизонтальним навантаженням і розвантаженням)	Б
сухогруз морський	А
сухогруз річковий	Б
танкер	Б
2. Екскурсійні судна	В
3. Спортивні судна	Г
4. Судна інших типів	В
5. Маломірні судна:	
вітрильне судно	А
вітрильно-моторне судно	А
гідроцикл	Г
гребне судно	А
катамаран	Б
моторний човен	В
прогулянковий катер	В
спортивний катер	Г
яхта	Б
маломірні судна інших типів	Г
6. Обладнання, що встановлене або перевозиться судном та запасні частини	О

22.1.3. За договором страхування, укладеним на строк менше одного року, застосовується **коригуючий коефіцієнт короткостроковості (К2)** залежно від строку дії договору страхування (Таблиця 4).

Таблиця 4

Строк дії договору страхування, місяців	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
К3	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95	1,00

22.1.4. Залежно від предмету договору страхування, страхових сум, розміру франшизи, кількості обраних страхових ризиків, місця дії договору страхування та інших чинників, що впливають на ступінь страхового ризику, застосовується коригуючий коефіцієнт ризиковості (**Кі**) в діапазоні від 0,01 до 10,00.

22.2. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.

22.3. Норматив витрат на ведення справи складає не більше 45% страхового тарифу. Конкретний розмір витрат на ведення справи зазначається в договорі страхування за згодою сторін.

Актуарій

Клименко Ю.В.

(свідоцтво №01-018 від 19 листопада 2015 р.)

В цьому документі проліто, пронумеровано та скріплено печаткою
38 (присвоєна фірма) аркушів
Генеральний директор СК "Перша"

Н.В. Безбах

